BİZİM ŞUAR:

"NÜMUNƏVİ HƏRBİ İNTİZAM VƏ YÜKSƏK DÖYÜŞ HAZIRLIĞI UĞRUNDA!"

UNUTMA!

Müstəqil Azərbaycanın 1991-1993-cü illərdə işğal olunmuş bölgələri

Sıra	Rayonların adı	Sahəsi	Kənd və digər yaşayış məntəqələrinin sayı	İşğal zamanı əhalinin sayı	İşğal olunduğu tarix	Şəhidlərin sayı	Milli Qəhrəmanların sayı
1	Xankəndi	302 kv.km	25 (25)	18 min nəfər	1991	102 nəfər	___
2	Xocavənd	1458 kv.km	78 (78)	10 min nəfər	18.02.1992	145 nəfər	___
3	Xocalı	926 kv.km	65 (65)	12 min nəfər	26.02.1992	3200 (613)	10 nəfər
4	Şuşa	289 kv.km	30 (30)	25 min nəfər	08.05.1992	250 nəfər	3 nəfər
5	Laçın	1835 kv.km	126 (126)	60 min nəfər	18.05.1992	262 nəfər	5 nəfər
6	Kəlbəcər	1936 kv.km	124 (124)	68 min nəfər	02.04.1993	200 nəfər	2 nəfər
7	Ağdərə	1705 kv.km	58 (58)	49 min nəfər	17.06.1993	145 nəfər	___
8	Ağdam	1094 kv.km	121 (80)	150 min nəfər	23.07.1993	5000 nəfər	15 nəfər
9	Cəbrayıl	1050 kv.km	90 (89)	59 min nəfər	18.08.1993	381 nəfər	6 nəfər
10	Füzuli	1392 kv.km	75 (51)	100 min nəfər	23.08.1993	1000 nəfər	8 nəfər
11	Qubadlı	802 kv.km	95 (95)	30 min nəfər	31.08.1993	200 nəfər	10 nəfər
12	Zəngilan	707 kv.km	83 (83)	35 min nəfər	30.10.1993	200 nəfər	3 nəfər
	Cəmi:	13490 kv.km	970	616 min nəfər	___	10085 nəfər	62 nəfər

Qeyd: *Cədvəldə kənd və digər yaşayış məntəqələrinin sayı sütununda mötərizədə göstərilmiş rəqəmlər ermənilər tərəfindən işğal olunmuş kəndlərin sayını əks etdirir.*

HƏRBİ XƏBƏRLƏR

AZƏRBAYCAN XARİCƏ "EM-14" ADLI AVTOMAT İXRAC EDƏCƏK

"AzeriDefence" jurnalına müsahibəsində müdafiə sənayesi naziri Yavər Camalov bildirib ki, yerli mühəndislər tərəfindən hazırlanmış "EM-14" avtomat tüfənginin seriyalı istehsalına başlanacaq: "Biz NATO kalibrli (5.56x45mm) avtomat tüfəngin ilk nümunəsini yaratmışıq. İndi sınaqları gedir. Yəqin ki, növbəti ildən bu silahın seriyalı istehsalına başlayacağıq. Hazırkı dövrdə "EM-14" ixracat üçün nəzərdə tutulur. Əgər daxildə ehtiyac olarsa, bunu yerli qurumlara da vəraqeyik".

Qeyd edək ki, bir neçə il əvvəl Müdafiə Sənayesi Nazirliyi Rusiyanın "Kalaşnikov" Konsernindən "AK-74M" avtomatının seriyalı istehsalına dair lisenziya alıb. Yerli mühəndislər tərəfindən hazırlanmış NATO standartlarına cavab verən "EM-14" məhz həmin silahın yeni modelidir.

"TOPOL" KOMPLEKSİ SİLAHLANMADAN ÇIXARILACAQ

Raket diviziyalarının yenidən silahlanması planlaşdırılır.

"Topol" raket kompleksi 2021-ci ilədək strateji təyinatlı raket qoşunlarının silahlanmasından çıxarılacaq. Bu barədə RIA Novosti xəbər agentliyinə Rusiyanın Raket qoşunları komandanının müşaviri Viktor Yesin bildirib. Onun sözlərinə görə, hal-hazırda "Topol" kompleksi ilə silahlanmış raket diviziyalarının "Yars" və "Yars-M" ilə təchiz edilmələri planlaşdırılır. RS-26 raketli "Rubej" kompleksinin 2021-ci ildə başa çatdırılması nəzərdə tutulub. Həmin vaxt artıq "Topol" kompleksi silahlanmadan çıxarılacaq.

PİLOTSUZ UÇAN APARATIN KAMİKADZE VERSİYASI HAZIRLANIB

İsrailin "Aeronautics Defense" şirkəti "Orbiter-2" pilotsuz uçuş aparatının əsasında "Orbiter-1K" adlı yeni pilotsuz uçuş aparatını hazırlayıb. İsrail hərbi mediasına istinadən bildirilir ki, loitering (kamikadze) kateqoriyasına aid bu aparat katapult vasitəsi ilə havaya qalxır. Gündüz və gecə kanalına malik bir çox sensorları daşıya bilən "Orbiter-1K" 2-3 saat uçuş imkanına malikdir. Sistemə kişik kompüter vasitəsi ilə nəzarət olunur. "Orbiter-1K" stasionar və hərəkətli hədəfləri aşkarlaya və məhv edə bilir. Aparat, həmçinin, paraşütdən və təhlükəsizlik yastığından istifadə etməklə bazasına enişə etməyi bacarır.

GÜRCÜSTAN HAVA HÜCUMUNDAN MÜDAFİƏ SİSTEMİNİ GÜCLƏNDİRİR

Parisdə keçirilən aviaşou çərçivəsində Gürcüstanın Müdafiə Nazirliyi ilə "Thales Raytheon Systems" şirkəti arasında "Ground Master GM 200" radarlarının alqı-satqısına dair müqavilə imzalanıb. Müqavilənin detalları və sayı barədə açıqlama verilməyib.

Gürcüstan tərəfi bu şirkətin mütəxəssisləri ilə "Crotale NG Mk 3" zenit-raket kompleksləri ilə digər Hava Hücumundan Müdafiə sistemlərinin əldə edilməsinə dair danışıqlar apanıb.

SERBİYA "ARMATA"NIN BƏNZƏRİNİ YARADIR

Serbiyalı konstruktorlar Rusiyanın T-14 "Armata" tankının bənzərinin yaradılması istiqamətində işlərə başlayıblar. Serbiya mətbuatında dərc edilmiş məlumata görə,

"Partner 2015" sərgisində mütəxəssislər "gələcəyin serb tankı" adlı layihəni təqdim ediblər. Layihənin kod adı belədir: "M-20UP-1".

T-14-də olduğu kimi serb tankında da 125 mm-lik top ekipaj olmayan bölmədə yerləşəcək, həmçinin heyət 3 nəfərdən ibarət olacaq. Ekipaj zirehli kapsulanın içərisində yerləşəcək.

Serblərin layihəsinin özəlliyi isə onun elektrik transmissiyası ilə bağlıdır. Mütəxəssislərin sözlərinə görə, bu transmissiya tank hərəkətdə olan zaman səsinin azalmasına, termal cihazlarla aşkarlanmasına, az güclə istənilən məsafani qət etməsinə hesablanıb.

Topun sursat komplekti 48 mərmidən ibarətdir. Qeyd edək ki, konstruktor komandası artıq 8 aydır bu layihə üzərində çalışır.

"AzeriDefence" hərbi xəbər agentliyinin materiallarından istifadə olunub.

Allah rəhmət eləsin

99713 saylı hərbi hissənin şəxsi heyəti mayor Emin Mirzəyevə **atasının** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

XX əsrin sonlarında yenidən baş qaldıran erməni daşnaklarının Azərbaycan ərazisində Qarabağ müharibəsinə başlayarkən törətdikləri ilk faciə Qazax rayonunun Bağanis Ayrım kəndində baş verdi...

Qazax rayonunun Əskipara inzibati ərazi vahidinə daxil olan Bağanis Ayrım azərbaycanlıların yaşadığı kəndlərdən biri idi. Keçmiş adı Seyid Ayrım olan bu kənd Coğaz çayının sahilində salınmışdı. Yaşayış məntəqəsi ayrımların seyidli qoluna mənsub ailələr tərəfindən keçmişdə mövcud olmuş Bağanis kəndi yaxınlığında salındığı üçün belə adlandırılmışdır. 600 nəfər əhalisi olan Bağanis Ayrım kəndi rayonun Aşağı Əskipara, Quşçu Ayrım, Xeyrimli və Mezəm kəndləri ilə həmsərhəddir. Əhalisi əsasən əkinçilik və heyvandarlıqla məşğul olan kəndin əsrarəngiz təbiəti, saysız-hesabsız bulaqları vardı.

Strateji baxımdan olduqca əlverişli coğrafi mövqedə yerləşən bu yaşayış məntəqəsi İcevan–Noyamberyan avtomobil yolu üzərində yerləşdiyindən, başqa sözlə desək, Ermənistanla Gürcüstanı birləşdirən magistral bu yerlərdən keçdiyindən düşmən gələcəkdə daha rahat hərəkət etmək üçün kəndin işğalını xüsusi plan əsasında həyata keçirmişdir...

Hələ 1990-cı ilin martın 4-də Noyamberyan sakini, erməni milletçisi Ohanes Davidoviç Bəyləryanın başçılıq etdiyi «Xaç gəzdirənlər» – terror qrupunun üzvləri tərəfindən Bağanis Ayrım kəndinda 7 nəfər dinc sakin diri-diri yandırılmış, 2 nəfər yaralanmış və 13 yaşayış evi partladılmışdır (cinayət işi №11709).

Martın 23-dən 24-nə keçən gecə isə qəbaqcadan təşkil edilən plan əsasında hücuma məruz qalmış Bağanis Ayrım kəndi martın 24-ü səhər saatlarında ermənilər tərəfindən işğal olundu. Beləliklə də, Bağanis Ayrım erməni vandallarının işğal etdiyi ilk Azərbaycan kəndi kimi tarixə yazıldı...

İşğal zamanı kəndin əliyalın, günahsız əhalisinə qarşı tarixdə görünməmiş divan tutuldu. 10 nəfər dünyasını dəyişdi, 15 nəfərdən çox insan yaralanıb. 100-dən çox ev talan olunub, əhalinin kənddən çıxara bilmədiyi ev əşyaları və maqara ermənilər tərəfindən mənimsənilmişdi. Bundan əlavə, martın 24-də Bakı şəhərindən Bağanis Ayrım kəndinə qonaq getmiş, əslən Qazax rayonu Çaylı kənd sakinləri olan 3 nəfər mülki şəxs də ermənilər tərəfindən qətlə yetirilmişdir (cinayət işi №11709).

Mart ayında baş vermiş hücumdan sonra Sovet Daxili Qoşunları əməliyyat keçirərək kəndi erməni işğalçılarından azad edir. Bu əməliyyatdan bir neçə saat sonra hadisə yerində olmuş 104 saylı hava-desant diviziyasının sabiq zabiti Oleq Çetenov 2011-ci ilin yanvarın 19-u "vesti.az" saytına verdiyi müsahibəsində Bağanis Ayrımda baş verənlərdən danışarkən, kəndin 1990-cı ilin martında ermənilər tərəfindən demək olar ki, dağıdıldığını, kənddə dinc sakinlərin, o cümlədən boğazı kəsilmiş qadınların və avtomatın qundağı ilə başı dağıdılmış uşaqların meyidlərini gördüyünü bildirmişdir.

Sovet Daxili Qoşunlarının bu kəndin müdafiəsi istiqamətindəki fəaliyyətinə toxunarkən bir məsələni də xüsusi ilə qeyd etmək istərdim. SSRİ DİN-in Daxili Qoşunlarının Gəncə şəhərində yerləşən, o zamankı 5477 saylı milis taborunun (indiki 17072 saylı hərbi hissənin - A.Ə.) şəxsi heyəti Qazax rayonunun milis əməkdaşları ilə birgə erməni daşnaklarının hücumunun dəf edilməsində xüsusi ilə fərqlənmişlər. Azğınlaşmış erməni quldurları təkcə dinc sakinləri deyil, asayiş kəşikçilərini də hədəf alırdılar. Bu barədə Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin gündəlik rəsmi məlumatları əsasında hazırlanmış və 2005-ci ildə Bakıda "Vətən" nəşriyyatında işıq üzü görən "Dağlıq Qarabağ: hadisələrin xronikası (1988-1994-cü illər)" adlı kitabda qeyd edilmişdir.

Belə ki, 19 avqust 1990-cı il tarixdə Qazax rayonunun Yuxarı Əskipara marşrutu ilə hərəkət edən avtobus erməni yaraqlıları tərəfindən atəşə tutulmuş, nəticədə milis nəfərlərindən Ş.Çobanov həlak olmuş, Ç.Məmədov və daha 3 sərnişin ağır yaralanmışdır. Kitabda həmçinin avqustun 20-də erməni yaraqlıları tərəfindən Qazax rayonunun Bağanis Ayrım və Aşağı Əskipara kəndlərinə silahlı basqın edilməsi nəticəsində 5477 saylı hərbi hissənin qərargah rəisinin müavini kapitan Aleksandr Vladimiroviç Lipatovun qətlə yetirilməsi, 4 hərbçinin və 4 yerli sakinin yaralanması qeyd edilmişdir.

Bundan əlavə, kitabda kapitan A.Lipatovun adının qoşunların arxivində saxlanılan Daxili Qoşunlar üzrə döyüş əməliyyatları nəticəsində şəhid olmuş hərbi qulluqçuların siyahısında 76-cı sıra nömrəsi ilə qeydə alındığı, ünvanı (şəhid olana qədər ailə üzvləri ilə birgə Gəncə şəhəri, ev 9/38 ünvanında kirayədə yaşayıb – A.Ə.), həmçinin 20 avqust 1990-cı il tarixdə 5477 saylı hərbi hissənin zabiti kimi Qazax rayonunda şəhid olduğu göstərilmişdir.

A.Lipatovla o dövrdə "praporşik" kimi birgə xidmət etmiş döyüşçü yoldaşı Natiq Almamədov (hazırda Daxili Qoşunların veteranı, ehtiyatda olan baş leytenant - A.Ə) onu qəhrəman döyüşçü, eyni zamanda əsl hərbçi kimi xatırladığını deyir:

"...Mən əvvəllər SSRİ DİN-in Daxili Qoşunlarının 6500 saylı hərbi hissəsində xidmət edirdim. Mənfur qonşularımızın torpaqlarımıza təcavüzü başlayanda, bizi Gəncə şəhərində yerləşən 5477 saylı hərbi hissəyə ezam etdilər. Oradan da Qazax rayonunun kəndlərinin müdafiəsi üzrə xidmətə cəlb edildik. Kapitan A.Lipatovu da ilk dəfə hələ Gəncədə olarkən tanımışdım. Sonralar erməni quldurlarına qarşı aparılan hərbi əməliyyatlarda da birgə iştirak etmişdik. Artıq onu bir il olardı ki, tanıyırdım. Qərargah rəisinin müavini vəzifəsində xidmət edən Aleksandr işinə məsuliyyətlə yanaşan, eyni zamanda da mərd, qorxubilməz və tələbkar bir zabit idi. Bağanis Ayrıma edilən ikinci hücum zamanı daşnaklar Aleksandrı kəndin mərkəzindəki klubun yaxınlığında ağır yaraladılar. O, baş nahiyəsindən aldığı yaradan qəhrəmancasına şəhid oldu...".

Onu da qeyd edək ki, erməni daşnaklarının torpaqlarımıza basqınının qarşısının alınması zamanı şəhid olmuş SSRİ DİN Daxili Qoşunların zabiti, kapitan A.Lipatovun cənazəsi hərbi hissədə təşkil edilmiş vida mərasimindən sonra vətəni Rusiyaya aparılaraq, orada dəfn olunmuşdur.

Beləliklə, avqustun 20-də Bağanis Ayrım kəndi daşnak qüvvələri tərəfindən işğal edildi... Bu işğal nəticəsində kənddə bir dördillik ibtidai məktəb, feldşer-mama məntəqəsi, klub və 10373 nüsxə kitab fondu olan kitabxana yandırılıb məhv edilmişdir.

Bağanis Ayrım faciəsi haqqında geniş məlumatlar millət vəkili Qənirə Paşayeva və Akif Əşrəfinin müəllifi olduqları **«Ermənı təcavüzünün qurbanları-Bağanis Ayrım»**, həmçinin Elçin İsmayılın **"Bu, əsl faciə idi"** adlı kitablarında qeyd edilmişdir.

1990-cı ilin martında qanıçən erməni vandalları tərəfindən Bağanis Ayrımda törədilən qətliam, 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalıda təkrar edildi...

İnsanlığa sığmayan vəhşiliyin cəzasını almayan erməni quldurları bu qanlı hadisədən sonra Qazax rayonunun Xeyrimli, Aşağı Əskipara, Sofulu, Barxudarlı, Qızıl Hacılı, Yuxarı Əskipara kəndlərini də işğal edərək yandırmış, talan etmiş və dağıtmışlar. Bu gün rayonun 7 kəndi (ümumilikdə, 4439 hektar ərazi) hələ də terrorçuluğu dövlət səviyyəsində həyata keçirən Ermənistanın işğalı altındadır. İşğal olunmuş ərazilərdən 6.500 nəfər məcburən köçkün düşüb. Onlar Qazax rayonunun müxtəlif rayonlarında məskunlaşıblar.

Məlumat üçün bildirək ki, doğma dədə-baba torpaqlarının müdafiəsi uğrunda erməni fəşistlərinə qarşı aparılan döyüşlərdə Qazax rayonunun 263 nəfər sakini şəhidlik zirvəsinə ucalmış, yüzlərlə dinc əhali və döyüşçü yaralanmış, əlil və şikəst olmuşdur. Bu torpağın igidlərindən 5 nəfəri "Azərbaycan Respublikasının Milli Qəhrəmanı" adına layiq görülmüşdür.

İnanırıq ki, günü-gündən güclənən qüdrətli ordumuzun sayəsində bütün torpaqlarımız, o cümlədən Bağanis Ayrım kəndi də düşmən tapdağından azad ediləcək və soydaşlarımız öz yurdlarına qayıdacaqlar.

kapitan A.Əhmədov,
Mənəvi-psixoloji hazırlıq şöbəsində Muzey rəhbəri

İnsanların diri-diri yandırıldığı və erməni vəhşiliyinin ilk qurbanı olan kənd – Bağanis Ayrım

TƏSİSÇİ:
Azərbaycan Respublikası DİN Daxili Qoşunların Baş İdarəsi.
Redaktor: leytenant X.Tağıyeva

REDAKSİYANIN ÜNVANI:
AZ 1130, Bakı şəhəri, Q. Musabəyov küç. 4, Daxili Qoşunların Baş İdarəsi.
Əlaqə telefonları: 560-22-63, 590-65-26

Qəzet ayda 2 dəfə nəşr olunur. "Əsgər" qəzetinin redaksiyasında yığılıb səhifələnmiş və DİN-in mətbəəsində hazır elektron variantdan çap olunmuşdur.

Şəhadətnamə 3565
Sayı 3000

Daxili Qoşunların üzərinə çox böyük vəzifələr düşür və bunlar uğurla yerinə yetirilir.
İlham ƏLİYEV

№ 14 (456)
31 iyul 2015-ci il

Qəzet 1992-ci il dekabrın 16-dan nəşr olunur.

ƏSGƏR

Azərbaycan Respublikası DİN Daxili Qoşunlarının HƏRBİ VƏTƏNPƏRVƏRLİK qəzeti

AVROPA İTTİFAQI AZƏRBAYCANI YÜKSƏK POTENSİALA MALİK ÖLKƏ HESAB EDİR

Artıq dünya ictimaiyyəti Azərbaycanın siyasi əhəmiyyətini yüksək dəyərləndirir, ölkəmizin Cənubi Qafqazda möhkəmlənən nüfuzu, etibarlı tərəfdaş olması təsdiqlənir

Azərbaycan Respublikasının diplomatik xidmət orqanları rəhbərlərinin beşinci müşavirəsində daxili siyasətimizin davamı olan diplomatiyamızın uğurları, perspektivləri barədə açıqlama verən, «Bu gün Azərbaycanın xarici siyasəti prinsipiallığı və müstəqilliyi ilə seçilir. Bunun əsas səbəbi, əlbəttə ki, güclü siyasi iradənin mövcudluğudur. Çünki güclü siyasi iradə olmasa, heç bir ölkə müstəqil siyasət apara bilməz. Bu siyasi iradə vardır. Bu siyasi iradə özünü həm daxili, həm xarici siyasət məsələlərində göstərmişdir» söyləyən Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, son illərdə iqtisadi müstəqilliyimizin tam şəkildə təmin olunması bizə imkan verir ki, xarici arenada da öz sözümüzü deyək, öz maraqlarımızı müdafiə edək.

Son illərdə həm siyasi, həm də iqtisadi islahatların aparılması ölkəmizin çox böyük inkişafına səbəb olmuşdur. Bu gün Azərbaycan nadir ölkələrdəndir ki, gələcəyini özü müəyyən edir, tam şəkildə müstəqil siyasət aparır. Azərbaycanda iqtisadi müstəqillik tam təmin edilibdir. Daxili amillər, iqtisadi güc, dünyada artan nüfuzumuz imkan yaradır ki, beynəlxalq birlik tərəfindən dəstəklənən prinsipial xarici siyasətimizə sadiq qalaq.

Azərbaycanın Asiya ilə Avropa arasında körpü rolunu oynaması, ən başlıcası isə sivilizasiyalararası dialoq, forum və mətəbər konfransların makanına çevrilməsi, I Avropa Oyunları kimi maraqla izlənən, birlik və həmrəylik bayrağına çevrilən tədbirlərə ev sahibliyi etməsi onu göstərir ki, beynəlxalq imicimiz çox müsbətdir.

Avropa İttifaqı Şurasının (AİŞ) prezidenti Donald Tuskun Azərbaycana səfəri də göstərdi ki, Aİ siyasi, iqtisadi potensialı getdikcə artan, beynəlxalq münasibətlər sistemində nüfuzu yüksələn ölkəmizdə qarşılıqlı əməkdaşlıqda maraqlıdır. Görüşə bağlı birgə mətbuat konfransında məlumat verən Prezident İlham Əliyev və AİŞ prezidenti Donald Tusk bildirdilər ki, qarşılıqlı əlaqələrdə, regional təhlükəsizlik məsələlərində, ikitərəfli münasibətlərdə müsbət mənada inkişaf edən dəyişkliyin gələcəkdə də davam bütünlükdə bölgədə sabitlik üçün əsas amildir. «Biz Avropa ilə yaxşı tərəfdaşıq və keçən ilin sentyabr ayında Bakıda icrasına start verilmiş «Cənub» qaz dəhlizi layihəsi artıq fəal icra olunur» deyən Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, bu layihə ölkələri birləşdirən,

istehsalçılara, tranzit tərəflərə və istehlakçılara fayda verən bir layihədir: «Çünki «Cənub» qaz dəhlizi təkcə techizat marşrutlarının şaxələndirilməsi deyil, ondan daha dərin əlaqəni olan techizat mənbələrinin şaxələndirilməsidir. Biz çox şadıq ki, Azərbaycanın bu sahədəki rolu bu yaxınlarda Avropa İttifaqı tərəfindən qəbul olunan sənədlərdə öz əksini tapıb».

Cari ilin əvvəlində Bakıda keçirilən «Cənub» qaz dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin görüşündə çıxış edən, Avropa İttifaqında enerji birliyinin qurulması ilə məşğul olan Avropa Komissiyasının enerji birliyi üzrə sədr müavini Maroş Şefçoviç də etiraf etdi ki, biz Avropa İttifaqında yayda yox, qışda nayin baş veraciəyi haqqında düşünməkdən artıq yorulmuşuq: «.... «Cənub» qaz dəhlizi Avropa istehlakçılarına yeni təchizat marşrutu ilə yeni qazı nəql edəcək birinci əsas layihədir. Bu gün Avropa İttifaqında apardığımız hesablamalara görə, istifadə edilən qazın 66 faizi, neftin isə 90 faizi idxal edilir. Gələcəkdə isə Avropa İttifaqına idxal etdiyimiz qazın həcmi 84 faiz, neftin həcmi isə 94 faiz olacaq. Əlbəttə ki, biz hazırda həyata keçirilən «Cənub» qaz dəhlizi layihəsinin uğuruna və tempinə böyük ümidlər bəsləyirik».

Ölkəmizdə səfərdə olan və «Azərbaycan enerji sahəsində bizim etibarlı və strateji tərəfdaşımızdır» söyləyən AİŞ-in prezidenti Donald Tusk da Azərbaycanla enerji sahəsində əməkdaşlığı yüksək dəyərləndirərək bildirib ki, bu gün biz ümumi strateji maraqlarımıza xidmət edən «Cənub» qaz dəhlizi layihəsinin inkişaf etdirilməsi və rəqiblərimizin nə etməsindən asılı olmayaraq, onun vaxtında tamamlanmasını təmin etməklə bağlı həmrəyik: «Azərbaycanın regionda Avropa İttifaqının ən əsas kommersiya tərəfdaşlarından biri olmaq potensialı var. Avropa İttifaqı artıq Azərbaycanın əsas ticarət tərəfdaşdır və onun önəmli sərmayədarlarından biridir».

Avropa İttifaqının Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıdığını, müstəqilliyini və suverenliyini dəstəklədiyini bəyan edən Donald Tuskun «Avropa İttifaqı və ona üzv olan ölkələr «Dağlıq Qarabağ respublikası»nı tanımır. Status-kvo qəbul olunmazdır və Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə nizamlanması Avropa İttifaqı üçün prioritet olaraq qalır» sözləri, «Şərq Tərəfdaşlığı» proqramı üzrə əməkdaşlıqda maraqlı olduqlarını diqqətə çatdırması siyasi, iqtisadi uğurları ilə regionda liderlik edən ölkəmizə artan marağın ifadəsidir.

Avropa İttifaqı rəsmisinin ölkəmiz səfəri bölgədə sülhün, sabitliyin pozulmasında maraqlı olan, heç bir əsas olmadan ölkəmizə qarşı təxribat kompaniyası aparan ermənipərəst dairələrə də tutarlı cavab oldu. «Düşünürəm ki, bu gün biz nəinki təkcə hərbi gücdən çəkinməliyik, o cümlədən radikal bəyanatlardan, təcavüzkar ritorikadan uzaq durmalıyıq... Avropaya yaxın ərazilərdə, eləcə də bütün dünyada siyasətçilər bu ritorikadan uzaq durmalıdırlar və hesab edirəm ki, bu onların üzərində olan öhdəlikdir» söyləyən qonaq təcavüz ideologiyasının ən pis nümunəsi kimi Ukraynada baş verənləri xatırlatmaqla, sülh üçün zəmin yaradan prinsiplərin qorunmasını dəstəklədiyini də diqqətə çatdırıb.

Eyni münasibətə tərəfdar olduğunu, Azərbaycanın tələrant ölkə kimi nümunə göstərilməsini, müxtəlif dinlərə və etnik qruplara məxsus nümayəndələrin sülh şəraitində yaşadığını diqqətə çatdıran Prezident İlham Əliyev çoxkonfessiyalı dövlət kimi sabitlik adası olan Azərbaycanın tarixi ənənələrinə sadiqliyini bildirməklə qeyd edib ki, ölkəmiz siyasi, iqtisadi, humanitar sahədəki əməkdaşlığın strateji tərəfdaşlıq səviyyəsində davamında maraqlıdır.

AİŞ prezidentinin ölkəmizə səfərindən aydın olur ki, region dövlətlərindən fərqli olaraq Azərbaycan quruma fayda verən ölkədir. Bu baxımdan ölkəmizlə münasibətlərdə respublikamızın malik olduğu potensial və resurslar nəzərə alınmalıdır. Bu məqamı çıxışında diqqətə çatdıran D.Tusk etiraf etdi ki, ikitərəfli sazişlər həyata keçirilmək üzrədir. Qərbin Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı mövqeyində korrektə etməsi isə ölkəmizin ərazi bütövlüyünün təminatı istiqamətində sadiq qaldığı siyasətinin qələbəsinə əlavə stimul verir. Son hadisələr də göstərir ki, Dağlıq Qarabağ problemi, Ermənistanın qeyri-konstruktiv hərəkətləri, status-kvonun saxlanılmasına israrlı olması bütün dünyanı, eyni zamanda Avropanı narahat edir, regional, qlobal layihələrin həyata keçirilməsinə maneə olur. Bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin «Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınan hissəsi-Dağlıq Qarabağ və 7 digər rayonumuz 20 ildən artıqdır ki, Ermənistanın işğalı altındadır... Beynəlxalq hüquq normaları və BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələri əsasında münaqişənin tezliklə həll edilməsi Cənubi Qafqaz regionunun bütün xalqları üçün faydalı olardı» sözləri, ölkəmizin mövqeyinin dünya birliyində dəstəklənməsinin ifadəsi, işğalçının öz adı ilə çağırılmasına yönəlmiş daha bir xəbərdarlıqdır. Status-kvonun saxlanılmasını yolverilməz hesab edən AİŞ prezidenti tərəfindən ölkəmizin mövqeyinin dəstəklənməsi o deməkdir ki, münaqişənin ədalətli, sülh yolu və ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllindən başqa alternativ yoxdur. Ərazi bütövlüyünün qorunmasında illərdən bəri sadiq qaldığı siyasətini davam etdirməklə beynəlxalq təşkilatlarda layiqincə təmsil olunan Azərbaycan dəyişilməz mövqeyini dünya birliyinə çatdırdı. Müzakirələrdən aydın oldu ki, Aİ Azərbaycanı yüksək potensiala malik ölkə hesab edir, onun beynəlxalq münasibətlər sistemində rolunu yüksək dəyərləndirir. Ölkəmizin gücünü etiraf etməklə, Azərbaycanla təzyiq, təhdid və bu kimi başqa vasitələrlə danışmağın, etimaddan sui-istifadənin, daxili işlərə müdaxilə hallarının heç bir nəticə verməyəcəyini başa düşür. Artıq dünya ictimaiyyəti Azərbaycanın siyasi əhəmiyyətini yüksək dəyərləndirir, ölkəmizin Cənubi Qafqazda möhkəmlənən nüfuzu, etibarlı tərəfdaş olması təsdiqlənir. Bütün hallarda ölkəmizlə əməkdaşlıq qarşılıqlı, bərabərhüquqlu münasibətlərə əsaslanmalıdır. Münasibətlər tərəflərin milli və dövlətçilik maraqlarına cavab verməli, strateji münasibətlər sağlam əlaqələrə əsaslanmalıdır.

Nazirlər Kabinetinin 2015-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında sosial-iqtisadi uğurlarımız haqqında məlumat verən Prezident İlham Əliyev ölkəmizin xarici siyasətinin parametrləri barədə danışdı. «Mənəvi böhran, iqtisadi böhran bu gün artıq Avropada reallıqdır və əlbəttə ki, bu, bizi düşünməyə vadar edir və bu amilləri gələcək fəaliyyətimizdə mütləq nəzərə alacağıq. Azərbaycan Avropa qurumlarına nə dərəcədə inteqrasiya etməlidir? İnteqrasiya etməlidir, yoxsa etməməlidir? Yoxsa biz əməkdaşlıq formatına üstünlük verməliyik? Bu barədə mən şəxsən artıq neçə vaxtdır düşünürəm və hesab edirəm ki, gələcək aylarda yeni əməkdaşlıq mexanizmi, formatı və konsepsiyası hazırlanmalıdır» söyləyən dövlətimizin başçısının bu sualına AİŞ-in prezidenti ilə keçirilən görüşlərdə aparılan müzakirələrə aydınlıq gətirildi.

D.Tuskun ölkəmizə səfəri Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında ikitərəfli münasibətlərin inkişafı üçün əsaslı zəmin olduğunu bir daha sübut etdi.

Ana dili hər bir xalqın milli sərvəti, həmin xalqın varlığının təsdiqidir. Milletin, xalqın varlığı onun dili ilə bağlıdır. Azərbaycan dili də Azərbaycan xalqının milli sərvətidir və xalqımız, millətimiz tarix durduqca, bu sərvətin qayğısına qalmalı və dilimizi gələcək nəsillərə ötürməlidir. Ana dilinin qorunması, təbliğ olunması və inkişaf etdirilməsi Azərbaycanda da diqqət yetirilən mühüm məsələlərdəndir.

1 AVQUST - AZƏRBAYCAN ƏLİFBASI VƏ AZƏRBAYCAN DİLİ GÜNÜ

Azərbaycan dili hələ 1918-ci ildə yaradılan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə dövlət dili kimi hüquqi aktlarda təsbit olundu. Bütün rəsmi sənədlər ana dilində tərtib edilirdi. 1920-ci ildə Demokratik Respublikanın süqutundan sonra Sovet hakimiyyəti ana dili məsələsini beynəlmiləlçilik pərdəsi arxasında ikinci plana keçirməyə başlayıb.

1969-cu ildə Azərbaycana rəhbər təyin edilən Ümummilli Lider Heydər Əliyev Sovet rejiminin yaratdığı məhdudiyyətlərə və çərçivələrə baxmayaraq, Azərbaycan dilinin qorunmasına, rəsmi dövlət dilinə çevrilməsinə, zənginləşməsinə, nüfuz qazanmasına böyük əhəmiyyət verirdi. Bu siyasətin məntiqi nəticəsi 1978-ci ildə Azərbaycan Konstitusiyasında dövlət dilinin Azərbaycan dili olması haqqında maddənin yer alması oldu.

"Dilədəbiyyatla, mədəniyyətlə, mənəviyyatla bağlıdır, bunlarsız isə vətənpərvərlik formulu yoxdur" - söyləyən Ulu Öndər yürütdüyü dil siyasətində gənc nəsildə bu cür nəcib hisslərin tərbiyə edilməsinə çalışırdı.

Müstəqilliyin ilk illərində Azərbaycan dilinə müxtəlif yanaşmalar meydana çıxmışdı. 1993-cü ilin iyununda xalqın tələbi ilə ölkə rəhbərliyinə qayıdan Ulu Öndər Heydər Əliyev milli-etnik birliyin möhkəmləndirilməsinə doğru atdığı addımlardan biri kimi dövlət dilinin "Azərbaycan dili" adlandırılması təklifini irəli sürdü. Xalq da bu təklifi dəstəklədi və 1995-ci il 12 noyabr referendumu ilə qəbul olunan, Ümummilli Liderin müəllifi olduğu Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında Azərbaycan dili dövlət dili kimi təsbit olundu. Həmçinin, Konstitusiyamızın 45-ci maddəsi ilə Azərbaycanda yaşayan bütün etnosların nümayəndələrinin ana dilindən istifadə hüququ da təsdiq olunub.

2001-ci ilin 18 iyununda Ümummilli Lider "Dövlət dilinin tətbiqi işinin təkmilləşdirilməsi haqqında" Fərman imzaladı. Bu tarixi sənəd dilimizin inkişafı və tətbiqi sahəsində meydana çıxan problemlərin həllində mühüm rol oynadı. 2001-ci il avqustun 9-da Ulu Öndər "Azərbaycan əlifbası və Azərbaycan dili gününün təsis edilməsi haqqında" Fərman imzaladı. Bu fərmanla avqustun 1-i Azərbaycan Respublikasında Azərbaycan Əlifbası və Azərbaycan dili Günü elan edilmişdir.

2003-cü il yanvar ayının 2-də isə Ulu Öndərin Fərmanı ilə "Azərbaycan Respublikasında dövlət dili haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu qüvvəyə mindi. Sənəddə əksini tapan müddəalar Azərbaycanda dövlət dilinin qorunmasını və inkişafını təmin etməyə qadir çox mükəmməl bir hüquqi sistemin mövcud olduğunu təsdiqləyirdi. Bu sənəd Ümummilli Lider Heydər Ə

HƏRBİ QULLUQÇULARIMIZ GƏNCLƏR VƏ İDMAN NAZİRLİYİ TƏRƏFİNDƏN MÜKAFATLANDIRILIB

Respublikamızda dövlət gənclər siyasətinin formalaşması sahəsində bir sıra normativ hüquqi aktların qəbul edilməsi, eləcə də forumların keçirilməsi gənclərlə işin icra mexanizmini müəyyən edir. Ölkənin ictimai-siyasi həyatında gənclərimizin də yaxından iştirakı üçün lazımi şərait yaradılıb. Bundan əlavə, 2011-2015-ci illəri əhatə edən "Azərbaycan gənclyi dövlət proqramı"nın icrası nəticəsində gənclərin vətənpərvərlik tərbiyəsi sahəsində davamlı iş aparılıb, istedadlı və yaradıcı gənclərə dövlət qayğısı genişləndirilib, onların layihə və proqramlarına mütəmadi olaraq dəstək verilib.

Bu dəstək bu gün də ölkə rəhbərliyi tərəfindən davam etdirilir, tədbirlər keçirilir, fərqlənən gənclər mükafatlandırılır. Çünki həyatın müxtəlif sahələrində intellektual və yaradıcı gənclərin potensialından istifadə etmək müasir dövrün əsas tələblərindəndir.

Belə tədbirlərdən biri də iyulun 14-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi tərəfindən keçirilib. Tədbirdə Naxçıvan Muxtar Respublikasının ictimai həyatında və yaradıcılıq sahəsində fərqlənən istedadlı yeniyetmə və gənclər mükafatlandırılıblar. Mərasimdə çıxış edən Naxçıvan Muxtar Respublikasının Gənclər və İdman naziri Azad Cabbarov qloballaşmanın geniş vüsət aldığı və informasiya cəmiyyətinin sürətlə formalaşdığı müasir dünyada respublikamızın sosial-iqtisadi, elmi-mədəni, təhsil və digər sahələrində gənclərin fəal iştirak etdiyini diqqətə çatdırıb.

Tədbirdə "Nümunəvi zabit" və "Nümunəvi əsgər" nominasiyaları üzrə Daxili Qoşunların 12565 saylı hərbi hissəsinin hərbi qulluqçuları-tərbiyə bölməsinin rəisi-baş təlimatçı baş leytenant Orxan Seyidov və əsgər Yasin Qənbərli də mükafatlandırılıblar.

Məlumat üçün bildirək ki, baş leytenant Orxan Seyidov 2006-cı ilin sentyabr ayından Daxili Qoşunlarda xidmət edir. O, 2008-2010-cu illərdə Daxili Qoşunların Orta İxtisas Hərbi Məktəbində təhsil alıb. 2011-2013-cü illər ərzində müxtəlif vəzifələrdə xidmət edib. 2014-cü ildən tərbiyə bölməsinin rəisi-baş təlimatçı vəzifəsindədir. Nizam-intizamı, işgüzarlığı və savadı ilə zabit yoldaşlarına nümunə olan baş leytenant O.Seyidov tabeliyində olan hərbi qulluqçuların vətənpərvərlik, azərbaycançılıq və dövlətçilik prinsipləri əsasında tarixi-mədəni irsimizə, milli-mənəvi və ümumbəşəri dəyərlərə hörmət ruhunda tərbiyə olunmasında böyük rol oynayır.

Əsgər Y.Qənbərli də vətənpərvərliyi, nümunəvi xidməti, bacarığı ilə qısa müddətdə komandir heyətinin hörmətini qazanıb. Orta təhsillidir, 2014-cü ilin oktyabr ayından müddətli həqiqi hərbi xidmətdədir. Daxili Qoşunların sıralarında xidmət etməkdən qürur duyan nümunəvi əsgər hərbi hissənin ictimai həyatında fəal iştirak edir.

Qeyd edək ki, mükafatlandırılan hərbi qulluqçularımıza Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər və İdman Naziri tərəfindən qiymətli hədiyyələr təqdim edilib.

leytenant X.Tağıyeva

QABAQCIL TAQIM

"BUNDAN SONRA DA BİRİNCİLİYİ QORUYUB-SAXLAMAĞA ÇALIŞACAĞIQ"

Döyüş bayrağının, silahsursatların, döyüş texnikasının, eləcə də hərbi hissənin və digər hərbi və dövlət obyektlərinin etibarlı mühafizəsi komendant bölüyünün hərbi qulluqçularının əsas vəzifələridir. Bu baxımdan qarşıya qoyulmuş tapşırıqların uğurla yerinə yetirilməsi, döyüş hazırlığının artırılması, hərbi intizamın möhkəmləndirilməsi üçün xidmətin düzgün təşkil edilməsi olduqca vacibdir.

Daxili Qoşunların 99713 saylı hərbi hissəsində qabaqcıllar sırasında duran bölüklərdən biri də məhz komendant bölüyüdür. Bölüyün şəxsi heyəti verilən tapşırıqların öhdəsindən layiqincə gəlir. Leytenant Ülfət Məmmədovun komandiri olduğu taqım isə döyüş hazırlığına görə bölükdə birincidir.

Hərbi quluqçuların tam tərkibdə xidmətə cəlb olunduğunu bildirən taqım komandiri xidmətin Silahlı Qüvvələrin Qarnizon və Qarovul xidmətləri Nizamnaməsinin və digər rəhbəredici sənədlərin tələblərinə uyğun olaraq təşkil edildiyini bildirdi. Postlarda xidmətin ayıq-sayıq və məsuliyyət hissi ilə aparıldığını deyən leytenant Ü.Məmmədov diqqətə çatdırdı ki, hərbi qulluqçular xidmətə cəlb olunmamışdan öncə təlimatlandırılırlar. Belə ki, şəxsi heyətlə gün ərzində 2 saat olmaqla nəzəri məşğələlər keçirilir. Həmin məşğələlərdə nizamnamələrin tələbləri öyrədilir, silahla davranma qaydaları, postda xidmət aparmağın xüsusiyyətləri dərindən izah edilir.

Nəzəri təlimat məşğələlərindən sonra 1 saat praktiki məşğələ keçirilir, hərbi qulluqçulara əlbəyaxa döyüş fəndləri öyrədilir.

Hərbi hissədə, o cümlədən şəxsi heyət arasında güclü nizam-intizamın mövcud olduğunu söyləyən leytenant Ü.Məmmədov hərbi intizamın daha da gücləndirilməsi üçün əlindən gələni əsirgəmədiyini də vurğuladı. Qeyd etdi ki, döyüş və ictimai-siyasi hazırlıq məşğələlərinin keçirilməsi daim diqqət mərkəzində saxlanılır.

Şəxsi heyətin asudə vaxtının səmərəli şəkildə həyata keçirilməsi təmin olunur. Tərbiyə işi planına uyğun olaraq, hərbi qulluqçulara dövri mətbuatın, bədii ədəbiyyatların mütaliəsi, stolüstü oyunların keçirilməsi, radio proqramlarının dinlənilməsi üçün şərait yaradılır.

Taqımın fəallığı ilə seçilən hərbi qulluqçularından əsgərlər - Adil Aslanov, Ramil Abbasov və Fərid Beydullayevin adlarını çəkmək olar.

Taqımın şəxsi heyəti xüsusi olaraq bildirdi ki, sülh vaxtı döyüş tapşırığını şərəflə yerinə yetirəcək, bundan sonra da birinciliyi qoruyub-saxlayacaq.

leytenant X.Tağıyeva

AZƏRBAYCAN İNSAN ALVERİNƏ QARŞI MÜBARİZƏNİ GÜCLƏNDİRİB

Azərbaycan hökuməti insan alverinin qarşısını almaq məqsədilə əhəmiyyətli səylər göstərir. Bu barədə ABŞ Dövlət Departamentinin dünya ölkələrində insan alveri ilə bağlı vəziyyət haqqında sonuncu hesabatında bildirilir.

Hesabatda qeyd edilir ki, Azərbaycanda insan alveri ilə bağlı halların müvafiq orqanlar tərəfindən araşdırılma sayı artıb. Reinterqasiyanın təmin edilməsi və xəsarət alanlara, xüsusilə cəzaçəkmə müəssisələrindən azad edilənlərə, həmçinin dövlət internat məktəbləri və uşaq evlərinin şagirdlərinə yardım edilməsi üçün ölkədə yeni milli plan və qanun layihəsi qəbul edilib.

Hesabatda bildirilir ki, Azərbaycanın hüquq-mühafizə orqanları insan alverinə qarşı mübarizəni gücləndirib.

ALİMLƏRDƏN XƏBƏRDARLIQ: SÜNİ İNTELLEKTDƏN İSTİFADƏ TƏHLÜKƏLİDİR

Alimlər döyüş texnikası və ən yeni silah sistemlərinin yaradılmasında süni intellektdən istifadə - dən təhlükəli olması barədə xəbərdarlıq ediblər. Bu barədə açıq məktubu mindən çox mühəndis və tədqiqatçı imzalayıb.

Məktub müəllifləri döyüş texnikasının yaradılmasında süni intellektdən istifadədən imtina etməyə çağırır. Onlar belə qızğın silahlanmanın gözlənilməz fəsadlarla nəticələnə biləcəyi barədə xəbərdarlıq edirlər. Bildirilir ki, döyüş robotlarının yaradılması məsələsi BMT-də müzakirə olunub. Beynəlxalq təşkilat müəyyən avtonom döyüş sistemlərinin qadağan olunmasının mümkünlüyünü nəzərdən keçirir. Sənədin Buenos-Ayresdə keçiriləcək süni intellekt üzrə beynəlxalq konfransı iştirakçılarına təqdim olunması nəzərdə tutulur.

Azərbaycan Respublikası - nın Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin müvafiq sərəncamına əsasən, artıq iyul ayının 1-dən 18 yaşı tamam olmuş, habelə yaşı 35-dək olan Azərbaycan vətəndaşlarının növbəti həqiqi hərbi xidmətə çağırışı başlamışdır.

Hərbi çağırışçıların qəbulu, yerləşdirilməsi və hərbi anda gətirilənədək müvafiq tədris proqramı əsasında hazırlanması Daxili Qoşunlar Komandanlığının diqqət yetirdiyi ən vacib məsələlərdəndir.

HƏRBİ ÇAĞIRIŞÇILARIN QƏBULU VƏ YERLƏŞDİRİLMƏSİ DİQQƏT MƏRKƏZİNDƏDİR

25031 saylı hərbi hissənin komandiri polkovnik Salamat Cəfərov gənc çağırışçıların qəbulu və yerləşdirilməsi ilə bağlı müraciətimizi cavablandırarkən bildirdi ki, Daxili İşlər Naziri cənab general-polkovnik Ramil Usubovun və Daxili Qoşunlar Komandanlığının diqqət və qayğısı nəticəsində hərbi hissədə bu məqsədlə hərtərəfli şərait yaradılıb. Bu baxımdan gənc çağırışçıların qəbulunda və yerləşdirilməsində, eləcə də təminatında heç bir problem yoxdur.

Ümumiyyətlə, hərbi hissədə yaradılan şərait xidmətin yüksək səviyyədə təşkilinə, həmçinin qarşıya qoyulmuş tapşırıqların müvəffəqiyyətlə icra olunmasına tam imkan verir.

Çağırışçıların qoşunlara qəbul prosesi barədə ətraflı məlumatı seçim qrupunun rəhbəri polkovnik-leytenant Xalid Bağırov verdi. Bildirdi ki, seçim qrupunun üzvləri tərəfindən gənc çağırışçıların mənəvi-psixoloji durumları öyrənilir, genişləndirilmiş təkrar tibbi müayinə aparılır. Xidmətə yararlı hesab olunanlar hərbi hissənin tədris bölüklərinə bölüşdürülürlər.

Xidmətə qəbul olunanlarla hamam tədbirləri keçirilir və təyin olunmuş aidiyyəti şəxslər tərəfindən öz ölçülərinə uyğun hərbi geyim forması ilə təmin edilirlər.

Sonrakı mərhələdə çağırışçıların mənəvi-psixoloji durumunu yoxlamaq məqsədilə psixoloji test keçirilir. Test yoxlaması zamanı çağırışçıların dünyagörüşünə, hərbi xidmətə münasibətinə, şəxsi intizamı və işgüzar keyfiyyətlərinə, psixoloji dayanıqlığına daha çox diqqət yetirilir.

Təربiyə işləri üzrə bölmənin rəisi-baş təlimatçı mayor Elxan Babayev tədris bölüklərində çağırışçılarla kollektiv, eləcə də fərdi söhbətlər aparır. Onlara Daxili Qoşunların vəzifələri, keçdiyi şərəfli döyüş yolu, şəhidləri, milli qəhrəmanları, quruculuq-abadlıq işləri, habelə beynəlxalq əlaqələri barədə ətraflı məlumat verir. Görülən işlərdə psixoloq baş leytenant Cəmilə Ələkbərova-nın əməyini də vurğulamaq yerinə düşər.

Bölmələrə daxil olan çağırışçılar hərbi hissə komandirinin müvafiq əmrinin tələblərinə əsasən, gənc əsgərlər kursuna cəlb olunurlar. Artıq sıraya daxil edilən gənc əsgərlərin təsdiq olunmuş məşğələ cədvəli əsasında ilk hərbi biliklərə yiyələnmə dövrü başlayır. Adaptasiya dövründə gənc əsgərlərə əsasən ictimai-siyasi, sıra, fiziki, atəş hazırlığı məşğələləri tədris olunur. Təlim dövrü bitdikdən sonra gənc əsgərlər hərbi anda gətirilir. Tənəffüslü şəkildə keçirilən andiçmə mərasimindən sonra Vətənin sadiq hərbi qulluqçuları qoşunların Bakı və regionda yerləşən hərbi hissələrində xidmətə başlayırlar.

Biz də öz növbəmizdə gənc əsgərlərə xidmətdə uğurlar arzulayırıq!

baş leytenant T.Əlizadə

RAYON QEYDİYYATINDA OLAN MİNİK AVTOMOBİLLƏRİNİN BAKIYA GİRİŞİNƏ MƏHDUDİYYƏT QOYULACAQ

Daxili İşlər Nazirliyinə duracaqların tikintisini 2015-ci ilin sentyabrın 1-dək başa çatdırmaq, Nəqliyyat Nazirliyinə isə duracaqlardan istifadə edən sürücülərin və sərnişinlərin Bakı şəhərinin daxilinə çatdırılması üçün avtobus və taksi dayanacaqlarının və müvafiq avtobus marşrutlarının təşkilini təmin etmək tapşırılıb

"Nazirlər Kabinetinin Yol Hərəkəti Təhlükəsizliyi Komissiyasının "Bakı şəhərində nəqliyyatın hərəkətinin təkmilləşdirilməsi üzrə əlavə tədbirlər haqqında" qərarına əsasən icazə verilən maksimum kütləsi 5 tondan artıq yük avtomobillərinin saat 07:00-dan 22:00-dək paytaxta girişinə müəyyən məhdudiyyətlər tətbiq ediləcək. Eyni məhdudiyyətlər rayon qeydiyyatında olan minik avtomobilləri üçün də tətbiq ediləcək".

Bu barədə Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin İctimai qurumlarla əlaqələr şöbəsinin rəisi Kamran Əliyev açıqlama verib.

O bildirib ki, Daxili İşlər Nazirliyinin 2015-ci il sentyabrın 1-dək tikib başa çatdıracağı şəhərin cənub və şimal istiqamətlərindən giriş ərazilərə yaxın yerlərdə bütün zəruri şəraiti olan ödənişsiz duracaqlar yük avtomobilləri ilə bərabər, minik avtomobilləri üçün də nəzərdə tutulub: "Minik və ya yük təyinatlı olmasından asılı olmayaraq, məhdudiyyətlər tətbiq ediləcək avtomobillərin paytaxtın giriş hissələrində təşkil edilmiş və hər bir lazımi şəraitlə təchiz olunmuş duracaqlarda ödənişsiz saxlanılması, sürücülərin və sərnişinlərin avtobuslarla ən yaxın metro stansiyasına çatdırılması təmin olunacaq".

Qeyd edək ki, Nazirlər Kabinetinin Yol Hərəkəti Təhlükəsizliyi Komissiyası "Bakı şəhərində nəqliyyatın hərəkətinin təkmilləşdirilməsi üzrə əlavə tədbirlər haqqında" qərar qəbul edib. Qərara əsasən, Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsi, Nəqliyyat Nazirliyi və Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə tapşırılıb ki, xüsusi təyinatlı, o cümlədən qəza-bərpa və xilasedici, həmçinin kənd təsərrüfatı məhsullarını daşıyan bütün növ nəqliyyat vasitələrinin hərəkəti istisna olmaqla, icazə verilən maksimum kütləsi 5 tondan artıq olan yük avtomobillərinin hərəkəti Bakı şəhərində mayın 1-dən oktyabrın 1-dək səhər saat 07:00-dan axşam saat 22:00-dək, oktyabrın 1-dən mayın 1-dək səhər saat 07:00-dan axşam saat 21:00-dək məhdudlaşdırılacaq. Gündüz saatlarında kütləsi 5 tondan artıq olan yük avtomobillərinin hərəkəti isə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Yol Hərəkəti Təhlükəsizliyi Komissiyası ilə razılaşdırılmaqla, Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin xüsusi icazələri əsasında təşkil ediləcək.

Daxili İşlər Nazirliyi, Nəqliyyat Nazirliyi, İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti və Abşeron Rayon İcra Hakimiyyəti Bakı şəhərinə respublikanın şəhər və rayonlarından, həmçinin ölkə xaricindən gələn ümumi istifadədə olan nəqliyyat vasitələri istisna olmaqla, digər növ avtonəqliyyat vasitələri üçün şəhərin cənub və şimal istiqamətlərindən giriş ərazilərə yaxın yerlərdə bütün zəruri şəraiti olan ödənişsiz duracaqların təşkili ilə bağlı təklifləri üç gün müddətində Yol Hərəkəti Təhlükəsizliyi Komissiyasına təqdim etməlidirlər. Eyni zamanda, Bakı şəhərinə gələn taksi avtomobilləri üçün şəhərə daxil olmadan çatma məntəqəsi kimi Bakı Beynəlxalq Avtovağzalı təyin olunub. Daxili İşlər Nazirliyinə duracaqların tikintisini 2015-ci ilin sentyabrın 1-dək başa çatdırmaq, Nəqliyyat Nazirliyinə isə duracaqlardan istifadə edən sürücülərin və sərnişinlərin Bakı şəhərinin daxilinə çatdırılması üçün avtobus və taksi dayanacaqlarının və müvafiq avtobus marşrutlarının təşkilini təmin etmək tapşırılıb.

Ötən sayımızda ölkəmizdə keçirilmiş I Avropa Oyunları zamanı müvafiq obyektlərin mühafizəsinə cəlb edilmiş 17072 saylı hərbi hissənin şəxsi heyəti tərəfindən qarşıya qoyulmuş tapşırıqların yüksək səviyyədə icra olunması barədə məlumat vermişdik. Bu sayımızda isə hissənin gündəlik olaraq yerinə yetirdiyi xidməti-döyüş fəaliyyətindən bəhs edəcəyik.

TAPŞIRIQLAR MÜVƏFFƏQİYYƏTLƏ YERİNƏ YETİRİLİR

İlk növbədə hərbi şəhərciyin mühafizəsini təşkil edən qarovul məntəqəsinin fəaliyyətini işıqlandırmaq istərdim.

Komendant bölüyünün komandiri baş leytenant Rəfail Mürsəliyev hərbi hissənin mühafizə və müdafiəsinin təşkil olunub aparılması, döyüş hazırlığının yüksək səviyyədə qorunub saxlanılması istiqamətində görülən işlərdən danışdı. Təhkim olunmuş obyektlərin etibarlı mühafizəsinin başlıca vəzifələri olduğunu söyləyən bölük komandiri, qarovul xidmətinə cəlb olunan şəxsi heyətin gündəlik olaraq təlimatlandırıldığını dedi. Bildirdi ki, saatdara üzərinə düşən vəzifələr izah olunur, postda olarkən daha ayıq-sayıq olması diqqətə çatdırılır. Bununla yanaşı, mütəmadi olaraq şəxsi heyətə silahın təbiq olunma qaydası, o cümlədən silahla davranma zamanı təhlükəsizlik qaydaları öyrədilir.

Qarovul nəfərlərinin fiziki dözümlülüyü və sərrast atıcılıq qabiliyyəti obyektlərin mühafizəsində başlıca rol oynayır.

Hərbi qulluqçuların fiziki və atəş hazırlığı da daima diqqət mərkəzində saxlanılmaqdadır. Məqsəd fiziki hazırlıqlı, nəzəri biliklərə malik saatdarı daha etibarlı və əzmkar müdafiəçiyə çevirməkdir.

Qarovul rəisi baş çavuş B.Abbasovun sözlərinə görə, xidmətdə olduğu zaman əsasən silahın doldurub-boşaldılmasına, təhlükəsizlik qaydalarına ciddi riayət olunmasına, eləcə də postlarda olarkən saatdarın ayıq-sayıq olmasına nəzarət edir. O, bütün bunlarla yanaşı, əsgərlərin asudə vaxtlarının səmərəli təşkili üçün müxtəlif növ ədəbiyyatların mütaliə olunduğunu, stolüstü oyunların oynanıldığını da bildirdi. Köməkçi çavuş Nicat Abdullayev, əsgərlər Tərlan Məmmədov, Elvin Ağayev və Emin Kazımov qarovul xidmətinin fəallarıdır.

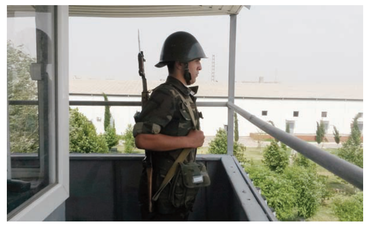

Qarşıya qoyulmuş tapşırıqların öhdəsindən layiqincə gələn hərbi qulluqçular kimi taqım komandirləri leytenant Elvin İbrahimovun və leytenant Rüfət Paşanovun da adlarını qeyd etmək istərdim.

Hərbi hissənin "Pələng" şərti adını daşıyan xüsusi təyinatlı dəstəsində də oldum. Dəstə komandiri mayor Nəsimi Məstəliyev silahlı cinayətkarların zərərsizləşdirilməsinin, ictimai təhlükəsizliyin təmin olunmasının "Pələng"lərin üzərinə düşən əsas vəzifələrdən olduğunu bildirdi. O, bu baxımdan şəxsi heyətin praktik məşğələlərinin döyüş şəraitinə uyğun ərazilərdə - dağlıq, meşəlik zonalarında, o cümlədən yaşayış məntəqələri olan bölgələrdə keçirildiyini dedi. Əlavə etdi ki, xüsusi təlim atış çalışmalarına və döyüş atışlı məşqlərə daha çox önəm verilir.

Söhbət əsnasında dəstə komandiri bildirdi ki, hazırda gün nizamına əsasən qruplar təyinatına uyğun olaraq praktik məşğələlərə cəlb edilib. Leytenant Muxtar Qafarovun rəhbərliyi altında snayper qrupu ilə ərazidə maskalanma, leytenant Hasən Qədirovun rəhbərliyi altında isə xüsusi həmlə qrupları ilə xüsusi-taktiki fəaliyyətin qum sandığı üzərində çatdırılması üzrə praktiki məşğələlər keçirilir.

Leytenant M.Qafarov maskalanmanın əsas mahiyyətinin düşmənin gözünə görünməmək, qorunmaq üçün gizlənmə prinsipi, habelə döyüşdə sağ qalmaq, düşməni öldürmək olduğunu qeyd etdi. Maskalanma ərazinin şərtlərindən faydalanaraq şəxsi heyətin aşyasının, təchizatının həqiqi formasının dəyişdirilməsi ilə həyata keçirilir.

Digər məşğələ rəhbəri həmlə qrupunun komandiri leytenant H.Qədirovun sözlərinə görə, alınmış tapşırıqlar şəxsi heyətə detalllar üzrə izah olunur. Yəni hər bir hərbi qulluqçu aldığı tapşırıqları və istiqamətləri qum sandığında görərək, fəaliyyət obyektlərində necə hərəkət edəcəyini bilir. Bu da öz növbəsində hər an qarşıya çıxa biləcək tapşırıqların yerinə yetirilməsini asanlaşdırır.

Bir sözlə, dəstənin şəxsi heyəti təlim və məşğələlərdə ələlərindən gələni əsirgəmir. Məqsəd isə aydındır - verilmiş tapşırığı operativ və dəqiq şəkildə yerinə yetirmək.

Hərbi hissədə yüksək döyüş hazırlığının qorunub saxlanılmasında vacib məqamlardan biri də təbii ki, hərbi qulluqçuların sağlamlığıdır. Bu səbəbdən bütün hərbi hissələrdə olduğu kimi, burada da şəxsi heyətin sağlamlığı tibb xidməti tərəfindən ciddi nəzarətdə saxlanılır.

Tibb xidmətinin rəisi tibb xidməti mayor Məhəmməd Əliyevlə söhbətimiz elə bu barədə oldu. O, qeyd etdi ki, yay mövsümü ilə əlaqədar Daxili Qoşunlar Komandanlığı tərəfindən qarşıya qoyulmuş bir sıra tələblərə ciddi riayət olunmaqdadır. Əsas tələblər çöl məşğələlərinin günün isti olmayan vaxtında keçirilməsi, fiziki hazırlıq təlimlərində tibbi nəzarətin artırılması, istivurma və günvurma ilə bağlı şəxsi heyətin maarifləndirilməsidir. Hərbi qulluqçuların qaynaq tibb məntəqəsinə xəstələrin qəbulu gün nizamında təyin olunmuş vaxtlarda aparılır. Xəstələr ixtisaslı müayinə edilir, onlara düzgün diaqnoz qoyulur və bu istiqamətdə müalicə olunurlar. Tibb məntəqəsinin rəisi tibb xidməti kapitanı Şahin Əliyev, həkim-terapevt gizir Aynur Vəliyeva və həkim-stomotoloq gizir Elçin Seyidov şəxsi heyətin sağlamlığının qorunmasında fəallıq göstərirlər.

Bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, yüksək fiziki hazırlığa malik olan hərbi qulluqçularımızın mənəvi-psixoloji durumu tələb edilən səviyyədədir.

baş leytenant T.Əlizadə

HƏRBİ KOLLEKTİVDƏ FƏRDİ XÜSUSİYYƏTLƏRİN NƏZƏRƏ ALINMASI PRİNSİPİ

Temperament tiplərinin xüsusiyyətləri

Hərbçi psixologiyası, hərbçi xarakteri, hərbçi temperamenti

Hərbi kollektivdə (bölüklərdə) müddətli hərbi qulluqçular (kursantlar) arasında qarşılıqlı münasibətlərin düzgün tənzimlənməsinə, eləcə də xidmətə vəzifələrin yerinə yetirilməsi prosesində səmərəliliyin artırılması məqsədilə fərdi xüsusiyyətlərin öyrənilməsi və nəzərə alınması prinsipi əsas tutulmalıdır. Belə ki, hərbi qulluqçular xarakter və xasiyyətcə bir-birinə bənzəmirlər və hər bir şəxs özünəməxsus fərdi xüsusiyyətlərə malikdir. Deməli, hərbi kollektivdə, həmçinin, bölmələrdə aparılan təlim-tərbiyə (xidmət zamanı) prosesində yalnız həmin fərdi fərqləri hesaba almaqla səmərəli nəticələr qazanmaq, hərbi qulluqçular arasında yüksək mənəvi-psixoloji mühit, sağlam əhval-ruhiyyə yaratmaq mümkündür.

Xarakteri irsiyyətin bir məhsulu kimi qəbul edən psixologların fikrincə, xarakterdə yer alan hər şey insanla bərabər yaranır. Onlar doğuşdan sonra qazanılan şeylərin xarakterin xaricində qaldığını, xarakterin dəyişməz olduğunu iddia edirlər.

Bəzi psixologlar isə bu fikrin əleyhinədirlər. Onlar belə hesab edirlər ki, xarakter insanın inkişafının bir nəticəsidir, yəni xarakter yaradıla bilər və istənilən xarakterli insanı yetişdirmək olar. Dövrümüzün məşhur filosofların - dan biri Bertrand Rassell bu fikri belə təsdiqləyir: "İnsan xarakter xüsusiyyətlərinin ən azı onda doqquzunu ətraf mühitdən alır və ancaq yerdə qalanına, yəni onda birisinə doğumla sahib olur. Ətraf mühitdən qazanılan hisslər təlimlə formalaşdırıla bilinər. Bəlkə də sonradan doğuşla gələn xüsusiyyətlərin tədricən dəyişə biləcəyinin elmi yolla təsdiq ediləcəyi bir vaxt gələcəkdir".

Şəxsiyyətin gerçəkliyə münasibətini ifadə edib, fəaliyyət və rəftarında özünü göstərən mühüm fərdi xüsusiyyətlərin cəmisi xarakter deyilir. "Xarakter" yunan sözü olub, hərfi mənası "nisslərin müəyyən nisbəti" deməkdir.

Temperament nəzəriyyəsi qədim tarixə malikdir.

Temperament haqqında ilk fikri qədim yunan həkimi Hippokrat (e.a.460-377) söyləmişdir. O, öz təlimində temperamenti qan (latınca "sanqvus"), öd (latınca "xole"), qara öd (latınca "meleyna xole") və səliyin (latınca "flequma") bədəndəki nisbəti ilə, alman psixiatrı E.Kreçmer, amerikalı U.Şeldon və S.Stivens insan bədəninin quruluşu ilə əlaqələndirirdilərsə, rus akademiki İ.P.Pavlov temperamenti ali sinir fəaliyyətinin tipləri ilə aydınlaşdırırdı.

Psixologlar temperament tiplərini xassələrinə görə belə səciyyələndirirlər:

Sanqvnik tip – zirək tip; xolerik tip – coşqun tip; fleqmatik tip – sakit tip; melanxolik tip – zaif tip.

Fərdi fərqlər temperamentin bu tiplərindən irəli gəlir.

Sanqvnik tip üçün xarakterik olan əlamətlər bunlardır: şən, gümrah, işgüzar, özünüqiymətləndirmə hissi yüksək, başladığı işi sona çatdırmayan (çox vaxt) və həmin işdən başqasına asan keçən, düşdüyü şəraitə tez uyğunlaşan, uğursuzluqdan tez təsirlənən, həmişə gümrah əhval – ruhiyyədə olan və s. Sanqvnik temperamentli hərbi qulluqçular hamı ilə mehriban münasibət saxlayaraq yoldaşlıq edir, özlərinə asanlıqla dost tapırlar, onlarda hisslər sürətlə yaranır, qüvvətli, lakin davamlı olmur.

Bu tip hərbi qulluqçularda bir hiss başqa bir hissi asanlıqla əvəz edə bildiyindən, heç bir çətinlik çəkmədən bir xidmətdən başqa bir xidmətə keçirlər. Bu da onların sinir sisteminin plastikliyi ilə əlaqədardır. Bu xüsusiyyət onların hərbi həyatında müsbət əhəmiyyət kəsb edir. Belə ki, bu hərbçilər başqa hərbi hissəyə asanlıqla alışır, yaxud yeni fəaliyyətə (xidmətə) heç bir çətinlik çəkmədən qoşulur. Bəzən isə mənfi cəhətdən göstərən hallar da olur, yəni tələskən olduqlarına görə yerinə yetirdikləri işlərə əhəmiyyət yol verirlər. Sanqvnik temperamentli hərbi qulluqçulara həmişə ciddilik, tələbkarlıq göstərmək, onların hərəkətlərinə nəzarət etmək lazımdır. Onlar ətrafdakı hadisələrə laqeyd qala bilmirlər, hər şeylə maraqlanırlar.

Xolerik tip üçün aşağıdakı əlamətlər səciyyəvidir: narahat, kobud, qətiyyətli, bir yerdə qərar tuta bilməyən, hövsələsiz, hazırcavab, tez özündən çıxan, riskli, kinsiz, əhvalı tez dəyişən, məqsədə çatmaq yolunda inadkar və s. Xolerik temperamentli hərbi qulluqçular sinir sisteminin coşğun tipinə mənsub olub çevik, ehtiraslı, aqressiv, çətinliklə tabe olan, dalaşqan, hətta hirsləndikdə öz üzərində belə nəzarəti itirən şəxslərdir. Komandirlər tabeliyində olan xolerik tipli hərbçilərin bu xüsusiyyətlərini nəzərdən qaçırmamalıdırlar. Onların şəxsiyyəti ilə bağlı mənliklərinə toxunduqda dərhal əsəbləşir, hövsələdən çıxırlar. Buna görə də zabitlərdən xolerik temperamentli hərbi qulluqçulara qarşı böyük həssaslıq tələb olunur. Bu cür hərbçilərə ehtiyatlı hərəkət etmək, onları əsəbləşdirməkdən çəkinmək lazımdır. Belə şəxslərə heç vaxt güc tətbiq etmək olmaz (döymək, qorxutmaq, təhqir etmək). Bu zaman onlar daha çox qıcıqlanır və özünü idarə etməkdə çətinlik çəkir ki, bu da sonradan peşman olduğu hansısa neqativ bir hadisənin baş verməsinə səbəb olur.

Fleqmatik temperament tipi üçün səciyyəvidir: təmkinlilik, soyuqqanlılıq, ehtiyatlılıq, ağıllı olmaq, qaradinməzlik, səliqəlilik, boş-boş danışmağı xoşlamamaq, nizam-intizamlı, şən rejimini ciddi gözləmək, hamıya eyni gözlə baxmaq, yeni şəraitə gec alışmaq, özünü elə ala bilmək və s. Fleqmatik temperament tipinin yuxarıda sadalادığımız özünəməxsus xüsusiyyətləri bu cür insanlarda sinir sisteminin sakit tipə mənsub olduğunu göstərir. Belə tipli hərbi qulluqçuların davranışları ahəstə, sakit olur, diqqəti çox cəlb etmir, xarici qıcıqlara qarşı reaksiyaları aydın xarakter daşımır, gülüşləri sakit olur. Onların artıq hərəkətləri və jestləri yoxdur. Sinir proseslərinin az mütəhərrik olması nitqinin tempində, ətrafdakılara qarşı reaksiyasında özünü biruzə verir. Belə ki, onlar pauza ilə danışır, suallara birdən-birə cavab vermir və hərəkətləri aşağı tempdə, eləcə də, az aktiv olur. Həmçinin, fleqmatiklər yeniliyi bir qədər çətin qavrayır və yeni şəraitə gec uyğunlaşırlar. Buna baxmayaraq, onlar davranış qaydalarını düzgün yerinə yetirir, onlara tapşırılan işin öhdəsindən asanlıqla gəlirlər. Fleqmatik tipinə mənsub hərbi qulluqçular fəaliyyətdə inamla irəliləyirlər.

Bəzi zabitlər bu cür hərbçilərin ləng, sakit olmasından şikayətlənir, onlara müəyyən bir iş tapşırmaqdan çəkinirlər. Hədələmək, qışqırmaq, təhrik etmək heç bir fleqmatiki cəlb etməmişdir, əksinə, bu güclü qıcıqlandırıcılar belə hərbçilərə tormozlandırıcı təsir göstərir. Fleqmatiklər üçün canlanma, çəldlik, daha çox hərəkət tələb edən xidmət növləri daha çox faydalıdır.

(davamı gələn sayımızda)